

dotter i brödbutiken en snabb blick, hvarefter Anna halft förläget slog ned ögonen.

— Jaså, var den galgfågeln varit i sta'n, sade fru Pettersson. Då skall man allt få höra, att det är åtskilliga, som fått släppa till.

— Kors, känner frun honom?

— Skulle nog liksom göra det. Och Anna der känner honom visst bättre.

— Tyst mamma!

— Jaja, det är många år sedan dess. Du var ju nästan bara barnet då... Syster min, det kräket, skulle liksom vara mor åt'en, se, och det var visst en grefve, en general eller en president, som var far. Jag ska' säga, att dom ha kostat på den der junkern åtskilligt, men han ville inte folka sig. Anna der...

— Men tig då, mamma! Hvad rör det der främmande folk?...

Nya kunder afbröto samtalen om grändens romantik, ty ett kapitel romantik är det verkligen, om också ej utaf allra finaste slaget.

Emellertid började gästerna i inre rummet bli alltför stojande, hvarför "kringlans" egarinna gick in för att tysta ned dem och utkräva betalning. I dörren höll hon emellertid på att falla omkull af häpnad, men hon fann sig hastigt i situationen.

Man hade nämligen på ett tämligen egendomligt sätt skämtat med den stackars vagabondpoeten, som genom stora supar och mycket öl blifvit nedtyngd till sömn. Och den ställning han kommit att intaga, förhöjde ännu mer verkan af hans på det grofva skämtets väg tillkomna undre nakenhet.

— Nå, jesses, så ni bär er åt, skrek Petterssonskan. Man kan ju riktigt skämmas ögon ur sig!

— Hon, frun lilla? De' går inte. Då kan "Beskan" förr skämmas hål på väggarna, inföll en kolbärare.

— För rexten, mente en annan, så får hon ju inte annat se, än hvad gud skapat, och det har hon inte skämts åt förr.

— Busar! skrek hon. Tänk på flickan då!

— Äh, hör'nu frun! De' va' också nå'nting att tänka på. Hon ska' ta mej t-n si't. De' kan hon behöfva, stackare!

På denna cyniska replik följde en skrattsalfva, som gjorde fru Pettersson utom sig af ilska, och med en färdighet, som var beundransvärd, applicerade hon sin knytnäfve midt i ena ögat på skämtaren.

— Der har du, ditt satans långholmsfrö! gallskrek hon.

Vid detta intermezzo vaknade poeten-vagabonden och tog ett steg ut på golvet, dervid hans byxor gled ned öfver knäna. Han syntes bli ytterst förlägen och vände sig hastigt om.

Sjåaren hade emellertid fattat sitt parti, och innan magasinsinnehafverskan hann tänka på reträtten, hade han placerat henne raklång på en utdragssoffa med en sådan våldsamhet, att locket gick i trasor. Dermed var bråket börjadt. Svedlund tog kvinnans parti och fockade med ett ryck kamraten ut i butiken, der han ej stannade förr än han slagit ut en ruta på dörren med hufvudet.

Slagsmålet derinne afstyrdes emellertid af Anna, som tycktes ha ett visst välde öfver busarna.

Hon fick dem icke blott beredvilliga att gå, utan kunde äfven utfå likvid för förtäringen.

Fru Pettersson var nästan vanmäktig af smärta och raseri, men hon vågade ej säga ett ord. Dertill kände hon sitt folk för väl. Men hon svor hämd öfver "Långa Anton".

När allt åter blifvit lugnt derinne, kom en brefbärare med ett bref till Anna. Hon bröt det med nervös häftighet.

— Är det han nu igen? frågade fru Pettersson.

— Ja, han är i Enköping.

— I Enköping?! Han var ju här i går!

— Han frågar, om det är någon efterfrågan efter honom.

— Något nytt tjufstreck, förstås. Hm! Det säger jag dig, Anna, att du får akta dig, för den

karl'n bringar dig i olycka. Förstör nu strax breflappen.

Det lät inte Anna säga sig två gånger. Ögonblicket derpå var den instoppad i kokspiseln. Derpå klädde Anna på sig och gick ut.

Först styrde hon kosan till hotell Mexiko, der hon träffade Lastingen hos fru Biffström. Båda voro de oroliga och irriterade, men så mycket fick Anna veta, att Piper kvällen förut gjort sällskap med några främlingar från Berns, och hon började nu dunkelt ana sammanhanget.

V. *Grändens romantik.*

¶ samma gränd, der Grodlusens "kringla" var belägen, hade äfven firman Goldkegel & Wærnicke sitt lager och kontor. Firman, som grundlagts i början af århundradet af ett par invandrade tyske judar, innehades i midten af 1870-talet af grosshandlare August Fransson, en dryg uppkomling, som genom giftermål med en fröken Wærnicke bekommit en betydande förmögenhet samt del i firman. Genom diverse lyckade kupper fick han snart den siste Goldkegel på kneken och blef egen innehafvare af firman.

Till denne Fransson kom en dag den ansedde presidenten X. och bad om ett samtal.

Fransson kände sig mycket smickrad af besöket och emottog ämbetsmannen med den mest krypande servilism samt beredd att göra allt för att vinna denne mäktige gynnare, genom hvilken han kunde förvärfva sig en vasatrissa.

Presidentens ärende var af mycket privat natur. Han ville hos firman få anställd en protegé, en ung man, som nyss absolverat sin studentexamen och som nu skulle ägna sig åt affärslifvet.

Hans namn var Lindberg.

Fransson kände väl, i hvilket förhållande den unge mannen stod till presidenten, och tvekade ej ett ögonblick att mottaga honom.

Redan dagen derpå introducerade sig Lindberg på Franssons kontor, der han mottogs med en viss vördnad.

Han var snart sina kamraters gode vän, och som han var en lika frikostig som lefnadsglad sälls-kapsbroder, var han snart inne i hvirfveln af nöjen.

Redan från första dagen började hans besök å "Kringlan", der den då femtonåriga Anna biträdde sin moder. Hon var ingen skönhet, men en af dessa flickor, som just under sjelfva mogningsperioden ha sitt mesta behag. Unge Lindberg var redan ganska förfaren i fruntimmersaffärer, och han lade därför an på sin kusin med all kraft.

Det dröjde heller icke länge, förr än hon en gång följde honom till hotell Mexiko, der den unga flickan njöt af hans hycklade kärlek af hela sin själ. Det första besöket följdes snart af flere.

Modern anade snart, hvad som skett, men hon var en af dessa kvinnor, som betrakta en sådan sak såsom något, som skall och bör ske. "Någon skall bli den första." Det gäller blott att kunna tillgodogöra sig händelsen. Och detta skulle här lyckas, derom hyste hon intet tvifvel.

Emellertid började Lindberg sjelf känna sig alltmera fäst vid flickan. Och hon å sin sida var honom varmt tillgifven.

Han hade under tiden blifvit anställd i firman med lön och kunde vänta att snart se denna ökad, då en af de äldre kamraterna skulle etablera sig.

Han lefde friskt undan och kom snart i betydande skulder. Till råga på olyckan skulle Anna samtidigt bli mor, en sak, som han måste rangera, för att undslippa den skandal, hvarmed hennes mor hotade. Han var trött på förhållandet med Anna, men han kunde ej göra det gjorda ogjordt.

Så dog presidenten och lemnade föga efter sig, hvadan det månadtliga understöd han uppburit, in-

drogs, och på sina bref till de välsituerade halfbröderna, fick han blott det vänliga rådet att icke vidare besvara dem, så vidt han ej ville rika ut förledsamheter.

Annas nedkomst nalkades, och björnarna ansatte honom. Han gjorde, han, som så många annan — han brandskattade principalens kassa och sökte dölja tillgreppen genom skickligt utförda förfalskningar.

Det nya umgänge han under tidernas lopp skaffat sig, gjorde att kamraterna började dragas sig och betrakta honom med misstro. Och dermed började vandrigen nedåt.

Så kom en dag afskedet och några veckor derefter upptäckten af förfalskningarna

Lindberg hade dessförinnan fått en annan anställning, men i ett föga ansedt handelshus. Och han fortsatte sina gamla bekantskaper, lefde i sus och dus.

Anna, som uppriktigt älskade honom, märkte den förändring, han undergått. Hon kände instinktmässigt, att hans moral blifvit dålig, och hon sörjde deröfver.

Så kom katastrofen. Han blef häktad

Anna nedkom samtidigt med ett ofullgånget, dödfödt foster.

Lindberg utstod sitt straff.

Då han åter blifvit fri, försvann han för lång tid från Stockholm. Somliga sade, att han rest till Amerika, andra att han ännu befann sig i Sverige.

Det spordes snart, att de senare hade rätt.

På en biljard i Göteborg bortkom en dag en plånbok med en större penningssumma. Bland de såsom misstänkta anhållna var äfven Lindberg, som numera uppträdde under namnet Piper. De öfriga voro mer eller mindre illa kända personer. Ingen kunde fällas, och efter en längre tids ransakning frigafs Lindberg åter.

Han var emellertid på det sluttande planet. I sällskap med en känd internationell ficktjuf anträdde

han sin första resa till Ryssland, der fångsten antagligen varit god.

Efter hemkomsten och sedan vanfräjdstiden var förbi, öppnade Lindberg i hufvudstaden en cigarraffär, hvars egentliga hufvudgeschäft dock var att under nätterna utgöra ett tillhåll för spelare. Stockholms värsta bauernfänger samlades hit med sina offer, och värden, som sjelf sällan deltog i spelet, gjorde det oaktadt goda inkomster genom den procent, som hvarje vinnande måste afsätta till "rum, ljus och förtäring".

Under denna tid underhöll Lindberg en liflig förbindelse med Anna, som trots moderns alla förmaningar och hotelser vidhöll sin gamla kärlek. Hon bäfvade ej tillbaka ens, då rättvisan åter hotade hennes älskare. Hade han begärt, att hon skulle kläda skott för honom, så hade hon modigt gjort det.

Vid denna tid hade en mängd falska sedlar kommit i omlopp.

En hos Lindberg i ett spelparti deltagande f. d. gravör lemnade en dag flere tusen kronor i förvar. Dessa falska sedlar bortväxlades vid spelpartierna och kommo sålunda ut i marknaden.

Emellertid anade Lindberg oråd och anförtrodde åt Anna återstoden af de hemmagjorda mynttecknen. Och det i rätt tid. Dagen derpå gjorde polisen nämligen razzia. Han öppnade beredvilligt alla sina gömmor och smygvrår, men ingenting upptäcktes, ja, icke ens den allra närgångnaste kroppsvisitation hade något resultat. Hvad polisen erfarit var emellertid nog att förskaffa honom en lösdrijfvarovarning.

Lindberg sålde sin affär till en stallbroder och gaf sig ut på äfventyr i utlandet.

* * *

Än i dag, när vår historia börjar, är det Anna, som på lämpliga ställen i "Grodlusens kringla" förvarar allt mera graverande. Hon känner alla hans hemligheter. Det faller henne ej in att vara svart-

sjuk — hon vill ha sin frihet och ger honom sin. Men hon är stolt att vara hans förtrogsa. Hon vet om penningarna på Hotell Mexiko, och hon har i uppdrag att skaffa dem till rätta.

Fru Pettersson har ingen aning om denna dotterns egenskap af tjufgömmerska och skulle ej tillåta den, mindre af moraliska hänsyn än af fruktan för polisen.

Anna har också vid ett enskildt samtal med Lastingen fått denne att skaffa pengarna i hennes hand. Och dermed är Lindbergs kapital i säkerhet.

VI. *En påhälsning.*

Hotell Haparanda är ett hotell af samma slag som hotell Mexiko.

Enda skilnaden är kanske, att det är något proprare samt att antalet af 50-öres nattgäster der är större.

Bland dessa finna vi några veckor senare fyra personer, stamkunder på stället, hvilkas föregående äro ganska romantiska. De gå under namnen "Lorden", "Råttan", "Baron" och "Näktergalen". "Lorden" har varit grosshandlare i någon stad på vestkusten, rört sig med hundratusentals kronor och slutligen strandat samt gör nu mera affärer i liktornsplåster, råttmos och aseptin, som han sjelf tillverkar. För namnet har han sitt ståtliga engelska utseende att tacka. Han har aldrig varit i annan kontrovers med rättvisan, än då han någon gång tagit för mycket till bästa.

Annat är det med "Råttan", som öfvat all sköns bedrägerier. Han är en rik mans förskjutne son, som sett sig omkring i världen. Nu på gamla dagar går han omkring och viggas af sina ungdomsvänner. Namnet härledes af ett stort råttmärke i pannan.

“Baron“ är en herre, hvars ursprung ingen känner. Han uppgifver sig vara den siste af ätten Klingensköld, men prestbetyget uppgifver det plebejska namnet Larsson. Något egendomligt måtte det emellertid vara med hans enskilda förhållanden, ty man har gifvit akt på, att hvarje vår, då en viss magnat besöker Stockholm, blir “Baron“ uppklädd, och hvarje jul får han en kontant summa. Allt hvad man vet ur hans lif, är att han varit hofmästare i en aristokratisk familj, försökt sig som husmånglare och nu säljer notiser om olycksfall o. dyl. till tidningarna.

“Näktergalen“ är en f. d. kypare, som om hvardagarna säljer skrifter, tvål och blyertspennor och om söndagarna sjunger vid positiv å Djurgården.

Dessa fyra hade just inkommit samtidigt i den stora salen, och som de under dagen hvar för sig gjort goda affärer, började de öfver en rankig stol spela priffe. Då de voro som bäst i tagen dermed, inkom i rummet en femte passagerare.

Det var en ung man med halflångt, mörkt skägg och klädd i en bondes drägt — gråbruna vadmalskläder, rutig ullhalsduk och långa smorlädersstöflar. I hans sätt och hållning låg dock något, som talade emot kostymen, och “Lorden“, som var en god människokännare, tänkte för sig sjelf, att den nykomne vore antingen en person, som hade anledning att vara okänd eller ock en förklädd person, som ville studera, kanske rent af en civil polis.

De öfriga ägnade ingen uppmärksamhet åt nykomlingen, förrän “Rättan“ plötsligt utropade:

— Hvad in i röda h—te ser jag! Det är ju, satan i mig, Piper.

— Tyst, för djefvulen! utropade främlingen. Om du känner mig, kan du väl hålla truten. Här är jag bara hästhandlare Larsson från Hofva.

— Jaså, är du nu ute för bylingen igen, din kanalje. Har du kanske sådana der hemmagjorda “blaringar“ igen?

Piper, ty det var han, vann snart deras förtroende vid en liter konjak, som han framdrog ur

rockfickan. Några halfva porter upplangades också, och snart var samtalet i gång. Piper framkastade en plan till hvars genomförande "Råttan" var öfvermåttan glad att få medverka. Piper gick så långt i frikostighet, att han lofvade "Näktergalen" ett eget positiv, om han ville gå med, men f. d. kyparen hade redan kommit i ett stadium, på hvilket inga rediga tankar äro möjliga. "Lorden" var den ende, som ej kunde förmås gå med, men han lofvade på hedersord att höra och tåga.

Natten föll emellertid på, och snart lågo alla fem i de allt utom snygga bäddarna. I sömnen gnolade ännu "Näktergalen" snörflande 'Fiskarflicka lilla'.

Länge låg dock ej Piper stilla. Sakta och försigtigt smög han sig upp och gick ut. Den färdighet, hvarmed han i mörkret letade sig fram i de mörka trapporna och ut på gatan, visade, att han var hemmastadd i hotell Haparanda.

Han styrde vägen framåt Österlånggatan och stannade först vid Stora Hoparegränden, der han noga såg sig omkring. Då ingenting misstänkt syntes, lät han höra en sakta hvissling, stötvis omväxlande med långa och korta toner, en omsättning i ljud af Morse-systemets långa och korta streck.

Snart hördes svar. Först ett utdraget ljud, derpå korta stötar.

Piper hvisslade nu i hög ton ett decrescendo, som i sjelfva bortdöendet slöt med en kort, skarp ton.

Ögonblicket derefter visade sig ett par skuggor nere mot Skeppsbron. Piper ringde i det samma på i hotell Vega, och just som porten öppnades, hunno de båda skuggorna fram.

Alla tre inträdde i hotellet och gingo två trappor upp, der i ett större rum några halfnakna nymfer, halfrusiga, kommo dem till mötes. Piper rekvi-rerade porter och drog ned en af flickorna i sitt knä, smekande henne ganska närgånget.

En af främlingarna började nu på tjufspråket framställa några oväsentliga frågor till Piper. Detta var synbarligen endast ett försök för att se, om

flickorna förstodo språket, men så var icke händelsen. De började sinsemellan diskutera, hvad det månne vara, och de enades till slut med Stora Emma om att det var "finska".

Derefter började de tre männen sinsemellan, allt under det karesserna och libationerna pågingo, att öfverlägga om en plan att omsätta sedlar. Till slut voro de öfverens om att den ene skulle med morgontåget afresa söderut och den andre norrut, medan Piper sjelf skulle besöka fastingen i Kristinehamn.

* * *

En svag strimma af dagen syntes, då de åter gingo ut. Lika tyst som de samlats, skildes de.

Piper valde nu vägen uppför Benikebrinken, vidare genom Prestgatan fram till Stortorget. Öfver Slottsbacken kom han derpå till Skeppsbron och stannade der en stund. En bogserbåt drog i isörjan en kolpråm, och den tycktes fästa hans synnerliga uppmärksamhet för en stund.

Derefter styrde han sina steg direkt till Grodhusens kringla.

Här började samma hvisselspråk som förut i Hoparegränd, och ett tu tre drogs gardinen ifrån dörrfönstret och Annas ansigte visade sig.

Piper gick nedåt Skeppsbron. I detsamma slog klockan fem.

Några minuter senare stod Anna bredvid honom. De gingo arm i arm framåt Slussen och sampråkade, dervid de gjorde en öfverenskommelse, att hon på slaget half sju skulle möta honom, medhafvande de falska sedlar hon hade gömda.

Derefter skildes de, och han begaf sig genom Stora Nygatan ned mot norr.

På slaget mötte honom Anna. De gingo in på ett kafé, der han mottog paketet. En stund derefter infunno sig stallbröderna, och dem emellan fördelade Piper sina sedlar. Sjelf behöll han inga.

* * *

Samtidigt med mötet på Brunkebergstorg kommo två personer till hotell Haparanda. De talade med flickan, som hade hand om rummen, och man kunde se, att hon visste hvilka herrarna voro.

Hon följde dem upp till "stora salen", vägledande dem genom den mörka trappan och de svarta korridorerna.

De trädde in.

— Ni sade ju, att de voro fem, sade den ene, men här finnes ju endast fyra.

— Ja, det skall vara fem, hr öfverkonstapel, sade kvinnan darrande.

— Opp med er, får jag se på er, röt polismannen.

"Baron" reste yrvaken på sig och svarade:

— Jag har intet ondt gjort...

— Håll mun, karl, tills han blir tillfrågad. Har ni haft den der stortjufven Lindberg här i natt?

"Råttan", som genast satt sig in i situationen trots sina kopparslagare inföll tvärt:

— Nej, men det kom en hästhandlare Larsson från Hofva hit i går kväll.

— Hvar är den då?

— Han ligger väl derborta, menade "Råttan".

— Du skall få se, sade polismannen till sin kamrat, att den spjufvern lurat oss nu igen.

Efter ett kort förhör med de fyra vagabonderna, dervid ingenting kom i dagen, gingo polismännen igen.

"Lorden" hade under tiden klädt sig. Han gjorde i ordning sin medikamentslåda, rustade till ett par flaskor "aseptin" i vattenledningen och knådade till litet "liktornsplåster" af vax och terpentin samt omvirade det med den staniol, som suttit på ett par pilsnerflaskor.

Råttan fattade då en dunkel misstanke, att Lorden, som annars brukade ligga till tio, hade i sinnet att för polisen relatera hela uppträdet föregående kväll.

Han smög sig därför upp, äfven han, och följde Lorden på afstånd, då denne gaf sig i väg.

Vid järnvägsstationen posterade vid morgontågens afgang flere detektiver, men Piper blef ej synlig. Hans stallbröder kommo deremot, men väckte ingen uppmärksamhet.

Piper hade i tid blifvit varnad af Lorden, som han tillfälligtvis mötte på väg till stationen.

VII. *Goldkegel & Wærnicke.*

En dag på våren 1891 satt chefen för firman Goldkegel & Wærnicke på sitt inre kontor och lät sig föreläsa dagens utländska post, ty sjelf kunde han intet främmande språk. Han var mycket belåten med de underrättelser han fått och gnuggade händerna vid tanken på, att han genom en del oberäkneliga fluktuationer på Hamburgs och Berlins börser gjort en skön vinst.

Då firmans språkkunnige korrespondent lemnat rummet, anmäldes hos honom, att en ung man vid namn Jansson önskade tala med honom personligen.

Grosshandlare Fransson tittade otåligt på klockan och yttrade derpå en smula nervöst:

— Nå, så för in honom!

Den anmälde infördes och visade sig vara ingen mer och ingen mindre än Lastingen, som med mycken bestämdhet begärde en stunds uppmärksamhet för en affär, som ovilkorligen borde intressera grosshandlaren.

Dennes otålighet växte.

— Välan, men fort! Jag måste sedan bort.

— Jag antager, sade främlingen, att hr grosshandlaren får mindre brådtom, när jag börjar berätta, hvarom saken rör sig.

— Kan just undra, hvad det kan vara, genmälte den pösande uppkomlingen med en viss ironi.

— Ingenting mindre än en komplott mot ert kassaskåp, svarade den unge mannen litet sväfvande.

— Hm!

— Jag är visserligen sjelf en person, hvars historia icke är utan fläck, men...

— Till saken!

— Ni har här till kontorsvaktmästare antagit en viss Anton Dahlberg?

— Nå, än sedan?

— Ingenting! Ni skall bara under de kommande nätterna bevaka ert kassaskåp noga.

Fransson hade blifvit intresserad.

— Förklara er närmare! Hvem är ni?

— Jag? Jo, jag är förre straffången August Jansson. Jag lefver på tillfälligt arbete hos smärre affärsmän, som behöfva bokföring, och bor på "rum för resande". Der hör man ibland ett och annat.

— Men hvad har det för sammanhang med Dahlberg?

— Jo, Dahlberg heter lika mycket Dahlberg, som jag heter Bernadotte. Han är en straffad f. d. artillerist vid namn Löf, inbrottstjuf, falskmyntare, ja, jag tror mördare.

Grosshandlare Fransson reste sig upp, hans stickande grå ögon riktades på den unge mannen med genomborrande skärpa.

— Vidare, flämtade han.

— Jo, förliden natt, medan jag låg på hotell Mexiko, hörde jag "Sotarn" — Löf kallas så — öfverlägga med andra personer om att plundra er. Löf hade skaffat sig nycklar till edra lokaler.

— Och de andra?

— Kan jag för tillfället inte uppgifva, men jag tror ett ett af edra förra biträden var med.

— Lindberg? utropade Fransson.

Lastingen nickade. Derpå fortsatte han:

— Jag hörde, att ni nu skulle fått in betydande summor, som ni ej placerat i bank, emedan ni sjelf hade remissor att göra.

— Hm, hm!

— Nu har jag sagt, hvad jag har att säga och framställer en bön: ge mig laga försvar!

— Laga försvar? Hm! Men jag kan ju inte använda er. Ni är ju...

— Straffad... ja tyvärr.

Hm, kom igen i morgon.

Dermed stack grosshandlaren handen i byxfickan, drog upp en portmonnä och lemnade den unge mannen en 20-krona i guld.

Kom igen i morgon.

Lastingen räckte fram handen till tack. Han ryste till, när han kände Fraussons kalla, klubbiga hand i sin. Det föreföll honom som om han haft en snok mellan fingrarna.

* * *

Knapt hade Lastingen gått, förrän grosshandlaren telefonerade till detektiva polisen och relaterade förhållandet.

En öfverkonstapel infann sig om en stund. Hvarom denne och Fransson talade, är ej bekant.

En timme senare nedfördes emellertid Lastingen till polisstationen och underkastades ett långt förhör. På egen begäran olef han kvarhållen öfver natten.

Under hela eftermiddagen rådde på firman Goldkegel & Wærnickes kontor en rastlös ifver. Chefen sjelf inspekterade allting och uppgaf för ingen anledningen härtill.

På Grodlusens kringla vistades den kvällen en del mystiska personer, som sinsemellan öfverlade på tjufspråket. Chefen för ligan var en ännu ung man med ett väldigt ärr på ena kinden.

Anna gick beskäftigt fram och åter mellan gästerna, som till slut voro sex personer.

Frun sjelf var denna kväll på operan, dit bjuden af Piper, som dermed ville förbereda sin plan.

Sjelf hade han ännu icke varit synlig, liksom ej håller "Sotarn".

Då klockan slog half 11 gingo alla ut och skingrades. Just i lagom tid för att förbli osedda af frun, som nu hemkom.

Vid 11-tiden började en bitande nordostlig vind blåsa, medförande en myckenhet isbark. Det blef alldeles svart i de i sig sjelf dunkla gränderna, och vandrarna blefvo allt färre.

Då hördes i gränden den välbekanta stötvisa hvisslingen, och med kattlika steg, tryckta intill ena väggen, smögo två skuggor fram. Det var Sotarn och Piper. Komna till den uppgång, som från gränden ledde upp till firman Goldkegel & Wærnickes lekaler, stannade de. En nyckel vreds om, och dörren knarrade sakta, men öfverröstades af vindens tjut.

“Sotarn“ gick in.

Piper fortsatte nedåt Skeppsbron och gick genom den öppna ingången upp i huset.

I detsamma kommo två andra skuggor nedför gränden. De stannade vid nyssnämnda uppgång, hvars dörr de stängde utifrån. De begåfvo sig derifrån till uppgången från Skeppsbron, utanför hvilken de stannade.

En sluskigt klädd person kom samtidigt från Skeppsbron, stannade midt för ingången och lät höra den der kända hvisslingen. Med en knuff af den ene stod han hufvudstupa inne i förstugan, hvar-efter en gäll hvisselpipa hördes.

Då “Sotarn“ hörde Pipers varning genom dörren, skyndade han genast samma bakväg, som han kommit. Då han fann dörren stängd, bröt han ut i förbannelser.

— Alldeles som i en ask! Hur i h—e ha bylingarna kunnat spåra oss?

Förgäfves pröfvade han sina krafter på den gamla dörren. Den bestod hvarje hans våld, och den knarrade blott på hakarna, liksom för att håna honom. Att återvända upp igen för att den vägen komma ut, föll honom inte in. Det glädde honom tvärtom, att Piper, som han i själ och hjärta hatade, därför att denne var honom så betydligt öfverlägsen

i andligt afseende, icke kunde komma undan, han håller, och för de båda redskap, de i öfrigt användt, hade han ej en tanke.

Piper å sin sida förlorade ej kontenansen. Han stannade orubbligt stilla vid dörren med kofoten omfattad af båda händer, beredd att gifva den förstkommande dråpslaget.

Men han hann ej att verkställa sin föresats. Just som han i högsta hugg vid skenet af de tillkommande lyktorna höjde sitt vapen, rycktes den matta, hvarpå han stod, undan under hans fötter. Han förlorade fotfäste och satte sig hårdt ned i stengolfvet. Och ögonblicket derpå var han öfvermannad.

* * *

Den rättsprocedur, som nu följde, var af det vanliga slaget.

Emellertid blef Anna invecklad deri, och då de utprånglare af hemmagjordt sedelmynt, hvilka Piper satt i verksamhet, samtidigt råkat fast och bekände hela sammanhanget, fans för henne intet kryphål, isynnerhet som en visitation i "kringlan" röjde både innehafverskan af falskt mynt och tjufgömmerskan.

Fru Pettersson rasade och svor, men hvad halp det?

* * *

Den omedelbara följden af saken var emellertid att Lastingen återinträdde bland samhällets erkända medlemmar.

Grosshandlare Fransson antog honom på en underordnad plats på ett af sina afdelningskontor i landsorten, och som ynglingens arbetsamhet och uppförande voro de bästa, bättrades snart hans ställning. En vacker dag ett år senare höll han sitt inträde på firman Goldkegel & Wærnickes kontor vid Skeppsbron, äfven der på en underordnad post, men med anseende som hvarje annan ung man i hans ställning.

* * *

Då Anna uttjent sitt straff, ville hon återvända hem, men möttes med ett oblidkeligt nej.

Utan huld och skydd irrade hon omkring och var till slut nära att blifva en af de prostituerade. Då en kväll mötte hon på gatan grosshandlare Fransson, som vänligt tilltalade henne. Denne i sig sjelf råde man egde en god blick för könet och hade, frisk som han kroppsligen var, smak för starkt bygda kvinnor. Då Anna utom denna egenskap äfven besatt den att se rätt bra ut, hade hon snart vunnit grosshandlarens tycke. Han skaffade henne en liten våning vid Österlånggatan, och der lefde hon långt ifrån olycklig.

Hon undvek sorgfälligt att för Fransson omtala sin bekantskap med Lindberg eller att ens vidröra saken.

VIII. *Malla.*

Vid tiden för inbrottsförsöket hos Goldkegel & Wærnicke, fick fru Biffström besök af Malla, som nu ändtligen sluppit lös. Fru Biffström hade förändrats mycket, och af den forna barska tonen hördes numera ingenting. Hon såg betydligt ålderstigen ut, och det förr fylliga, rödbrusiga ansigtet hade blifvit hopfallet och antagit en färgton i rödviolett.

— Nej, se god dag, Malla, yttrade hon, det var snällt att du kommer i håg gamla bekanta.

— Skulle väl det, svarade Malla en smula förläget. Jag tänkte be att få bo här öfver natten...

— Får du visst det, men inte taga upp några karlar.

— Jaså, har frun slutat hålla flickställe?

— Jo du! Och du? Tänker du hålla på?

— Nog ville jag sluta alltid, men hvad skall en stackars usling ta sig till? En är ju inte människa, se'n man en gång kommit in i't.

— Jaja, gunås. Men dina föräldrar?...

Nu brast Malla på en gång i häjdlös gråt.

— Jag törs inte, snyftade hon. Jag törs inte...

— Äh, vet jag visst! Blo'n är väl tjockare än vatten, vet jag. Gå du hem bara!

— Men hvad skall bror min säga?...

— Är han bättre han då? Ja, det förstås, han är karl, han. Och därför så... Det är inte så noga om en karl gör flickor olyckliga till både kropp och själ, förstås... Men för det, så... hm! Inte vill en så'n förstå någonting!...

Det blef en lång paus. Fru Biffström lutade hufvudet i handen och vaggade fram och tillbaka. Till sist bröt hon tystnaden:

— Jag har tänkt på att sluta med den här rörelsen och sätta opp ett klädstånd. Jag skall säga, jag har haft så'n rörelse förut.

Hon gjorde åter en paus.

— Om du ville bli hygglig och sluta med det der, så...

Malla gaf henne ej tid att fortsätta meningen. Hon grep fruns händer och suckade:

— Ja, det vill jag visst, det... Hvem vill inte bli hygglig, tror frun, när en slitit så mycket ondt som jag. Frun må inte tro, att det är för roligt på spinnhuset.

Der sutto nu de båda kvinnorna och pratade hit och dit.

Och resultatet blef att fru Biffström skulle fullfölja sin plan att sälja hotellet. Hon hade en spekulant, som kunde betala kontant. Så skulle hon öppna ett klädstånd, och der skulle Malla bli hennes biträde.

Detta var en smula hopp i Mallas bekymrade lif. Hon skulle nu få återvända till arbete och verksamhet igen, hederligt arbete.

Just i detsamma kom Johanna upp och berättade om det timade inbrottsförsöket hos Goldkegel & Wærnicke och att både Piper och Sotarn sutto inom lås och bom.

En ny oro uppstod i Mallas själ.

Hon mindes nu pengarna, som hon mottagit och gömt. Om han bekände, så vore hon åter fast, och alla försök att återigen få se verlden stint i ansigtet skulle stranda.

Och denna oro växte. Tanken på denna eventualitet gaf henne ingen ro. Hon vore oskyldig som ett barn, men hon skulle dömas ändå utan förbarmande, ty hon var ju bara 'en så'n der', som ingen rättvisa har att fordra.

Men dagar gingo och veckor gingo, ransakningen var slut och Piper och hans medbrottlingar röjde ingenting mer än hvad som omöjligen kunde förnekas.

Och nu växte äfven hennes hopp.

* * *

Fru Biffström sålde hotellet och uppsatte på norr en handel med aflagda kläder, och der anställdes Malla.

Polisen glömde småningom af att hon var en f. d. "så'n der" och öfvervakningen af hennes seder upphörde. Hon gjorde inte heller något snedsprång, som kunde berättiga till vidare uppsigt.

Och då en dag omsider vågade hon sig till hemmet, handtverkarefamiljen, som hon lemnat för många år sedan, då med lysande förhoppningar och med trotset, följd af fadrens förbannelser och moderns förebrående blick. Nu kom hon hem, ett botfärdigt barn, som lidit straff nog för sina förvillelser.

Inte hade hon väntat något ömmare mottagande, och inte blef det heller några ömhetsbetygelser men allt efter hand smälte dock isen bort, och vid afskedet bjöds hon ett välkommen åter.

Malla var efter den dagen som en annan människa. Hon hade återfått en god del af den så länge flyktade lifsglädjen, ej denna, som ger sig uttryck i cyniska orgier och skattande åt allt hvad elände heter, utan den, som finner sitt mål i redbart arbete och en stilla förnöjsamhet i mödan.

Hon drog sjelfva fru Biffström med sig, och denna kvinna, som alltid varit torr och hård, tycktes vakna till mildhet. Hennes affär utvecklades också allt mera.

En dag infunno sig emellertid derstädes ett par personer, som hon tyckte sig igenkänna, fast hon ej kunde närmare erinra sig deras namn och föregående förhållanden. De hade åtskilliga effekter att erbjuda, och som fru Biffström var mån om sig, köpte hon för det billiga priset.

Då främlingarna utkommo ur butiken, inkom Malla som varit ute för att köpa Aftonbladet.

Hon hade genast igenkänt Kritläppen, som nyligen hemkommit från tvångsarbetsanstalten, och Råttan, hvilken allt mera kommit mot gränserna af Långholmen.

— Fint främmande, det der! Hvad ville dom? frågade Malla.

— De sålde en del småsaker.

— Kände frun inte igen dom? Det var ju Kritläppen och en femtioöres herre, som kallas för Råttan.

— Kors i all min dar! Tyckte jag inte att... Då skall man få se... Hm!...

— Hvad?

— Jo, att det här är stulet.

Och frun radade upp hvad hon köpt.

— Frun, frun, för all del, anmäl det genast i polisen, annars så...

— Annars så?... Hvad?

— Kan det gå illa.

— Tror du?!... Jaja, en kan inte så noga veta.

En är så efterhållen se'n den gamla tiden... Vill du inte gå och telefonera?... Gud ska' då veta, att det är första gången, jag hjälper polisen.

Malla hade skyndat sig att få en sjalett öfver hufvudet och sprang genast ut till en närbelägen cigarrbod, der hon delgaf polisen, hvad hon visste. Samtidigt hade fru Biffström i Aftonbladet läst att en större stöld blifvit föröfvad, men att man ännu saknade spaning på tjufvarna.

Det dröjde ej länge, innan ett par polismän voro uppe hos fru Biffström och togo sakerna i betraktande. Hon medgaf att det var Malla, som för-
anledt angifvelsen. Sjelf hade hon ej förut hyst någon misstanke.

Med ett rätt infall besvarade öfverkonstapeln detta medgifvande, ett infall, som visade, hur litet ordningens väktare sjelfva älska att andra iakttaga ordning.

— Åh fan, utbrast han, kan ett gammalt bus-
l-der verkligen lära sig vara ärlig också!

Hvad Malla kände, sade hon ej, men den blick af hat, hon kastade på den brutale, talade tydligt nog. Och hon frågade sig, om icke förvillelser och fel kunna försonas, om ej skamfläcken någonsin kan utplånas, och om de, som borde vara de första att glädja sig åt en syndares förbättring, ha rätt att skymfa honom för hvad som längesedan är förflutet.

IX. "Spurven i Tranedands".

— Jag skulle ha god lust att följa Blanchés exempel och studera Stockholmslifvet litet närmare, inte det der fina polerade lifvet, som vi se på våra gator och teatrar, på arbetareinstitutet och i fackföreningarna, vid Lilljans eller på Djurgårdsslätten, ty allt det har sin politur om den också ibland är tunn, och sina bestämda, af en relativ anständighet utstakade gränser. Nej, det är vagabondernas, nattlogerarnas och uteliggarnas lif jag ville se på nära håll.

Litteratör Broman afbröt sig här och smuttade på sin toddy.

Hans vän och umgängesbroder, arkitekten Händell, log öfverlägset, som blaseradt folk brukar.

— Och det skulle vara ett nöje? frågade han med en bornerad nästön, under det han omsorgsfullt snoppade och tände sin cigarr.

— Visst tusan! Då jag läser våra unga s. k. realistiska författares skildringar, ser jag så väl, att allt hvad de sagt om det s. k. lägre folket, bara är uppkok på polisreferat eller grundadt på hörsagor.

— Nå, än sedan? Skulle inte slikt behöfva idealiseras?

Broman teg, men ett sarkastiskt leende lekte öfver hans fryntliga, lefnadsfriska ansigte.

— Går du med, så börja vi studierna. Jag får i morgon 14 dagars semester för den, jag försakade i somras. Nu i november är bästa tiden för studier.

— Tack, skall du ha. Mera rädd om mitt skinn än så är jag.

— Det visste jag förut. Men jag skall sjelf göra det.

— Lycka till! hälsade arkitekten hånande och höjde sitt glas. Hade han kunnat läsa sin väns tankar, hade kanske hånnet varit mindre påfallande.

Man bytte om samtalsämne, och snart hade Händell glömt hela saken. Men litteratören vidgjorde en bestämd plan, som han ville följa vid sin studieresa i det "mörkaste Stockholm".

* * *

Regnet stod som spön i backen. De sluttande gränderna i staden mellan broarna liknade bäckar, och vid långgatorna bildades fullkomliga små insjöar. En hvar sökte komma under tak, så vidt det lät sig göra.

I ett af de ganska talrika kaféerna vid gränderna satt ett sällskap sjäare, svärjande öfver det fördömda vädret, som hindrade lossningen af en från Tyskland inkommen ångare med hvetemjöl. Ingenting förtärdes, och de väntade synbarligen på att någon tillfällig wohlthäter skulle förirra sig in i det ruskiga kyffet.

Ändtligen syntes offret.

In trädde nämligen en rödlett, starkt bygd ung man, klädd som en sjöman, ehuru hans hvita händer inte riktigt talade därför. Han slog sig ned ensam vid ett bord och rekvirerade en half porter.

Från alla håll slängdes afundsjuka ögon på honom, och en storväxt sjäare yttrade liksom till en utmaning:

— Det är en och annan, som vräker sig!

— Hvad! Ä' ni pank, gossar? Mutter der vid disken, öl öfver lag derborta!

— De' va' bussit! De' ska' herrn inte ha gjort för sista gången, utbrast en i laget och räckte fram handen.

— Hvad fan nu, sade han derefter. Ska' herrn kallas sjöman me' dom här silkesvantarna. Nä, hörnu! De' ä' lurendrejeri!

— Hva' fan rör de' dej, afbröt en annan, när lurendrejarn låter oss "bira"?

— Men om de' ä' en byling? menade interlokutören.

— Äh, hurru Svanberg, nu va' du dum! Har du nånsin hört en byling, som bestält på bärsa? För rexten ha vi väl inte snott nånting, eller ä' du kanske rädd för du satte svallingen i fikonmattan?

— Kyss mej på flasklocket, Smålands-Pelle, å håll spygattet på dej.

— Hahaha!

Främlingen tog sin butelj och flyttade sig midt in i laget.

— Ni vill veta hvem jag är? Jo, mitt namn är Blänkare och jag är finsk kronolots.

— Från Dalarna, ja, inföll en af sjäarna. Herrn talar finska som en vestgöte från Alingsås talar fransyska.

— Hahaha!

— Mer öl, mutter, kommenderade främlingen.

— Bjuder du inte på en nubbe också? frågade en.

— Jo bevars. Låna en literbutelj af gumman der.

— Bravo! Hit med kosing bara. De' ska' gå som det vore såpadt, sa' han, som tratta' på a - t i tyska kyrktrappan.

Främlingen slängde upp en femkrone-sedel och såg dervid skarpt på den, som höll i literbuteljen.

— Lita på mej, du! Kalle Limpa är inte den, som har fingrar som en bankkassör eller annan högt uppsatt person.

I det samma kom "Lorden" in på kaféet. Han tycktes stå på mycket god fot med hamnarnas arbetare.

— Se der ha vi, ta mej tusan, grosshandlarn! Hur står det till med affärerna?

— Det går en dag om sender, svarade den tilltalade gravitetiskt och slog sig ned midt i klungan. Inte är det, som när du var med och lossade spanmål åt mig i Stadsgården.

— Skall det vara lite öl? frågade främlingen.

— Låter aldrig bjuda mig af obekant folk, svarade Lorden högdraget. Fattig, men stolt!...

— Åh, hörnu grosshandlarn, prata nu inte liktorsplåster. Den här finske kronolotsen från Svenska fastlandet är en trefflig själ. Hvad hette du nu igen?

— Blänkare.

— Fan så konstigt namn.

I det samma kom Kalle Limpa åter med bränvinsbuteljen. Pengarna lemnade han ärligt tillbaka.

Nu blef det nytt lif i sällskapet.

Kaféinnehafvaren måste gång efter annan tysta på sällskapet, men en half minut senare var oväsendet lika högt igen.

Småningom afstannade regnet, och himlen upplarnade. Sjäarna drogo sig efterhand ut, och snart återstodo blott den, som blifvit kallad Svanberg, "Lorden" och främlingen.

* * *